

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 685/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť D. K., toho času miesto pobytu Haniska, časť Grajciar 11, Košice - okolie, zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Piovarčím ml., Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 275/2010 a sp. zn. 4 Co 48/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2014 doručená sťažnosť D. K. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

ako „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 275/2010 a sp. zn. 4 Co 48/2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že návrhom doručeným Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovateľka (v procesnom postavení navrhovateľky v pôvodnom konaní) domáhala určenia, že *nehnutelnosť* „*byt číslo..., ... poschodie obytného domu č. s..., na ulici..., spolu s podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo výške... z celku a spoluvlastnícky podiel na pozemku, parcela číslo... na LV č..., katastrálne územie... v podiele... z celku*“ patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov— sťažovateľky a nebohého R. K., zomrelého...

Proti meritórnemu rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 13 C 150/2008 z 26. mája 2010 podala sťažovateľka odvolanie. Konanie bolo na krajskom súde od 16. septembra 2010 vedené pod sp. zn. 4 Co 275/2010. Ako ďalej sťažovateľka uviedla, „... *dňa 19.11.2012, teda po viac ako dvoch rokoch, čo sa vo veci nekonalo, odvolací súd zistil, že súdom I. stupňa nebolo rozhodnuté o trovách konania, preto uznesením vec vrátil súdu I. stupňa na rozhodnutie o trovách konania*“. Následne 19. decembra 2012 okresný súd vydal doplnujúci rozsudok, ktorým rozhodol o trovách konania a vec bola opätovne 20. februára 2013 postúpená príslušnému krajskému súdu (sp. zn. 4 Co 48/2013) na rozhodnutie.

Dňa 30. apríla 2014 sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podala predsedovi krajského súdu písomnú sťažnosť v súvislosti s priedňami v konaní s tým, že odpoveď predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 78/2014 z 29. mája 2014 bola právnej zástupkyňi sťažovateľky doručená 6. júna 2014.

Podľa názoru sťažovateľky „... od 20.02.2013, kedy vec napadla Krajskému súdu Košice na prejednanie a rozhodnutie v predmetnom súdnom konaní nebolo do dnešného dňa vydané žiadne právoplatné rozhodnutie vo veci samej, teda súd je nečinný viac ako 15 mesiacov.

Od začiatku konania uplynulo už viac ako 5 rokov a 6 mesiacov, pričom od rozhodnutia súdu I. stupňa uplynuli 4 roky. ...

... pravým dôvodom, pre ktorý nebola vec doteraz rozhodnutá a právoplatne skončená nie je nadmerná zaťaženosť sudcov, ale práve nečinnosť a laxný prístup konajúceho súdu, ktorý je jednoznačne na ujmu účastníkov konania.

Celý priebeh konania na Krajskom súde Košice vzbudzuje silný pocit straty dôvery k súdu ako inštitúcii, ktorej hlavnou úlohou je ochrana zákonnosti, a ktorá svojim postupom porušuje základný zákon štátu, resp. jedno zo základných práv zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ÚS 58/02).“.

Sťažovateľka preto s poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu, ako aj na chronológiu jednotlivých úkonov v konaní tak okresného súdu, ako aj krajského súdu navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/275/2010 a 4Co/48/2013 porušené bolo.

2) Krajskému súdu Košice sa v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/48/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3) Sťažovateľke D. K. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 Eur, ktoré je Krajský súd Košice povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4) Krajský súd Košice je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania na účet jej právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľka zastúpená zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Predmetom konania ústavného súdu bolo teda preskúmanie, či postupom krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 275/2010 a sp. zn. 4 Co 48/2013 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj

z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Sťažovateľka v petite sťažnosti uvádza, že „... základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co/275/2010 a 4 Co/48/2013 porušené bolo“.

Z citovanej časti petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka žiada ústavný súd o preskúmanie postupu krajského súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Co 275/2010 a sp. zn. 4 Co 48/2013.

Z obsahu sťažnosti však ústavný súd považuje za preukázané, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 4 Co 275/2010 skončilo (pred podaním sťažnosti ústavnému súdu) vydaním uznesenia, ktorým krajský súd vec vrátil okresnému súdu na rozhodnutie o trovách konania, pretože zistil, že súd prvého stupňa o trovách konania opomenul rozhodnúť.

V nadväznosti na druhé konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 4 C 48/2013 ústavný súd poznamenáva, že podľa jeho zistení i toto konanie skončilo pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 13 C 150/2008 z 26. mája 2010 bolo totiž rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 4 C 48/2013 z 5. júna 2014 potvrdené.

Rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 4 C 48/2013 z 5. júna 2014, ako i rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 13 C 150/2008 z 26. mája 2010 spolu s doplňujúcim rozsudkom z 19. decembra 2012 nadobudlo právoplatnosť 31. júla 2014.

Podľa už uvedenej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva postupom krajského súdu v namietaných konaniach, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože v čase podania sťažnosti už krajský súd nedisponoval právomocou vo veci konať (v dôsledku vydania uznesenia v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 275/2010 a vydania meritórneho rozhodnutia v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 48/2013), a teda nijakým spôsobom už nemohol ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať plynulosť priebehu namietaného konania vo veci samej, respektíve ani v ňom spôsobovať prierahy, k porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu dôjsť nemohlo.

Krajský súd teda v danej etape konania už nemôže ovplyvniť jeho priebeh a ani porušiť základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vydaním rozhodnutia vykonal krajský súd tak v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 275/2010, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 48/2013 všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľky a svoju úlohu v tomto smere splnil.

Možnosť domáhať sa ochrany označeného základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním sťažnosti ústavnému súdu vo vzťahu k postupu krajského súdu bola pre sťažovateľku časovo ohraničená obdobím, počas ktorého prebiehalo v jej veci druhostupňové konanie.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánu

verejnej moci v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde i v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo preto už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2014